

Народна банка на Република Македонија

АНКЕТА ЗА КРЕДИТНАТА АКТИВНОСТ

ноември, 2011 година

АНКЕТА ЗА КРЕДИТНАТА АКТИВНОСТ

ноември, 2011 година

Имајќи го предвид значењето на кредитите за функционирањето на целокупната економија, располагањето со специфични квалитативни информации за условите за кредитирање значително го олеснува разбирањето на начинот на функционирање на пазарот на кредити. Од тие причини, во јули 2006 година, НБРМ започна со спроведување Анкета за кредитната активност на банките, којашто е осмислена на речиси ист начин како и Анкетата на Европската централна банка. Главната цел на Анкетата е да обезбеди информации за некампатните услови за кредитирање (коишто вообичаено не се расположливи). Воедно, Анкетата има за цел да даде процена на различните фактори што делуваат врз побарувачката на кредити.

Добиените информации од Анкетата би требало да овозможат посоодветно толкување на редовните статистички податоци за кредитната активност на банките. Имено, статистичките податоци го покажуваат износот на одобрените кредити, како и промените во текот на определен временски период, но не и факторите што делуваат врз таквите движења. Притоа, информациите од Анкетата коишто се однесуваат на очекуваните промени во стандардите за кредитирање и во побарувачката на кредити овозможуваат подобро разбирање на идните економски текови.

Структура на Анкетата

Анкетата е наменета за лицата во банките одговорни за градење на кредитната политика на банката. Анкетата содржи дваесет и четири прашања за минатите и за очекуваните движења на пазарот на кредити. Прашањата се поделени во две главни категории: кредити за претпријатијата и кредити за населението. Секоја категорија е анализирана од аспект на кредитните услови, побарувачката на кредити и очекувањата на банките.

Обработката на добиените одговори на анкетните прашања се заснова врз добиениот нето-процент, односно нетирање на збирот на процентите на анкетираните субјекти кои одговориле со првите две и збирот на процентите на анкетираните субјекти кои одговориле со последните две алтернативи, или обратно во зависност од прашањето.

Резултати од Анкетата за кредитната активност на банките за третото тримесечје
на
2011 година¹

Овој извештај е резултат на Анкетата за кредитната активност што ја спроведе Народната банка на Република Македонија во октомври 2011 година².

Во рамки на Анкетата за кредитната активност на банките за третото тримесечје на 2011 година, најголем дел од банките укажаа на непроменети услови за одобрување корпоративни кредити и кредити на населението. Во споредба со претходната анкета, не се забележани позначителни поместувања на одговорите кај корпоративните кредити, односно и во оваа анкета околу две третини од банките сметаат дека условите се во основа непроменети, додека околу една третина укажале на нивно делумно заострување. Извесни промени се забележани кај кредитните услови за одобрување кредити на населението. Имено, наспроти главно олеснетите услови за одобрување станбени и потрошувачки кредити во претходната анкета, во оваа анкета најголем процент од банките укажуваат на непроменети кредитни услови за одобрување кредити на населението. Од аспект на кредитната побарувачка, најголем дел од банките укажаа на непроменета кредитна побарувачка кај секторот „население“, додека кај претпријатијата, поголем беше процентот на банки коишто укажаа на раст на побарувачката. Во претходната анкета, согледувањата на банките укажуваа главно на раст на кредитната побарувачка кај двата сектора. Во поглед на очекувањата за промена на кредитните услови, најголем процент од банките укажуваат на очекувања за непроменетост на кредитните услови и кај населението и кај претпријатијата во наредните три месеци. Од аспект на кредитната побарувачка, кај корпоративниот сектор најголемиот дел од банките и понатаму очекуваат зголемување на побарувачката за кредити, додека кај населението банките главно не очекуваат промена на побарувачката.

¹ Одговорите се пондирани во согласност со учеството на банките на одделните пазарни сегменти во определен квартал (кредитирање на претпријатијата и кредитирање на населението), согласно со расположливите податоци во текот на обработката на одговорите.

² Со Анкетата се опфатени 15 банки, при што одговори доставија 13 банки.

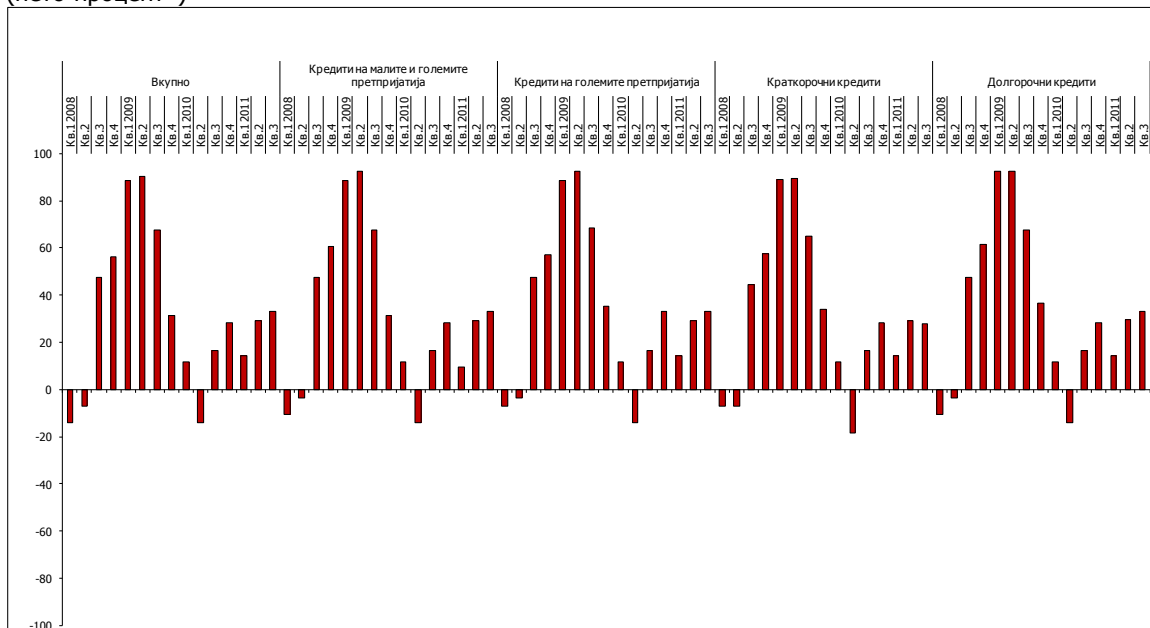
Кредити на претпријатијата

Услови за кредитирање

Во третото тримесечје на 2011 година, најголем дел од банките укажале на непроменети услови за одобрување корпоративни кредити. Во споредба со претходната анкета, не се забележани позначителни поместувања на одговорите, односно и во оваа анкета околу две третини од банките сметаат дека условите се во основа непроменети, додека околу една третина укажале на нивно делумно заострување. Споредбата со очекувањата на банките за овој период дадени во августовската анкета (кога околу 43% од банките изразија очекувања за заострување на кредитните услови, а 48,2% очекуваа непроменети кредитни услови) укажува на умерено подобрување на согледувањата на дел од банките, односно наместо заострени тие очекуваат непроменети кредитни услови. Општите констатации за насоката на движење на кредитните услови се однесуваат како на големината на претпријатијата, така и на рочноста на пласираните корпоративни кредити. Како резултат на умерено повисокиот процент банки коишто оцениле непроменетост на кредитните услови во споредба со претходниот квартал, нето-процентите кај сите видови кредити имаа нешто повисоки позитивни вредности.

Графикон 1

Услови за кредитирање при одобрување заеми или кредитни линии на претпријатијата
(нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

Од аспект на конкретните кредитни услови, општата констатација за главно непроменети кредитни услови се однесува како на каматната стапка, така и на останатите услови и рокови за одобрување

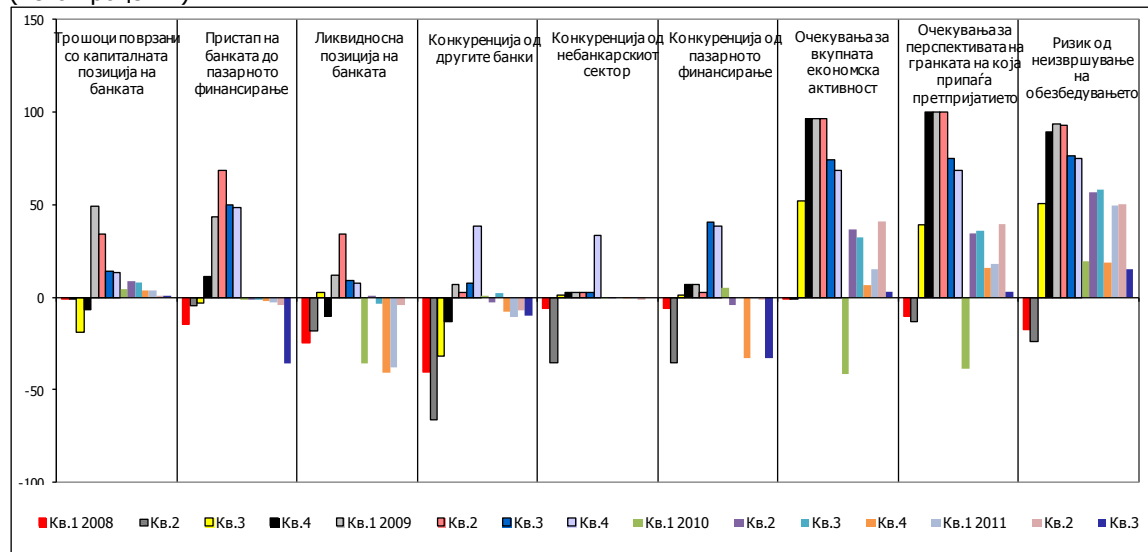
корпоративни кредити. Сепак, за разлика од претходната анкета, каде ниту една банка не укажа на заострување на каматните услови, во оваа анкета околу 21% од банките укажаа на умерено заострување на каматната стапка. Од друга страна, и понатаму низок е процентот на банки коишто укажаа на олеснување на каматата (9%). Кај останатите услови и рокови се забележани определени поволни поместувања во насока на делумно олеснување (на што посочиле околу 35% од банките), за разлика од претходната анкета кога околу 35% од банките ги оценија како заострени.

Во однос на факторите коишто влијаат на условите за одобрување корпоративни кредити, одговорите на најголем дел од банките укажуваат на нивна непроменетост се . За разлика од претходната анкета, висок е бројот на банките (околу 80%) коишто сметаат дека факторите од групата за согледување на ризиците исто така придонесле за непроменетост на условите за одобрување корпоративни кредити. Во претходната анкета, значителен процент на банки (околу 45%) сметаа дека овие фактори придонесуваат за заострување на кредитните услови. Определени позитивни поместувања се забележуваат кај факторите пристап на банката до пазарно финансирање и конкуренцијата од пазарно финансирање, за кои околу една третина од банките укажале дека придонесуваат за олеснување на условите.

Од аспект на влијанието на монетарната политика врз каматните одлуки на банките во третото тримесечје на 2011 година, најголем дел од банките (околу 55%) укажале на тоа дека промените во монетарната политика незначително влијаеле врз нивната каматна политика. Делумно влијание пријавиле околу 25% од банките, додека помал процент банки (околу 17%) укажале дека промените во монетарната политика не влијаеле врз нивните каматни одлуки.

Графикон 2

Фактори што предизвикуваат промена на условите за кредитирање на корпоративниот сектор (нето-процент*)

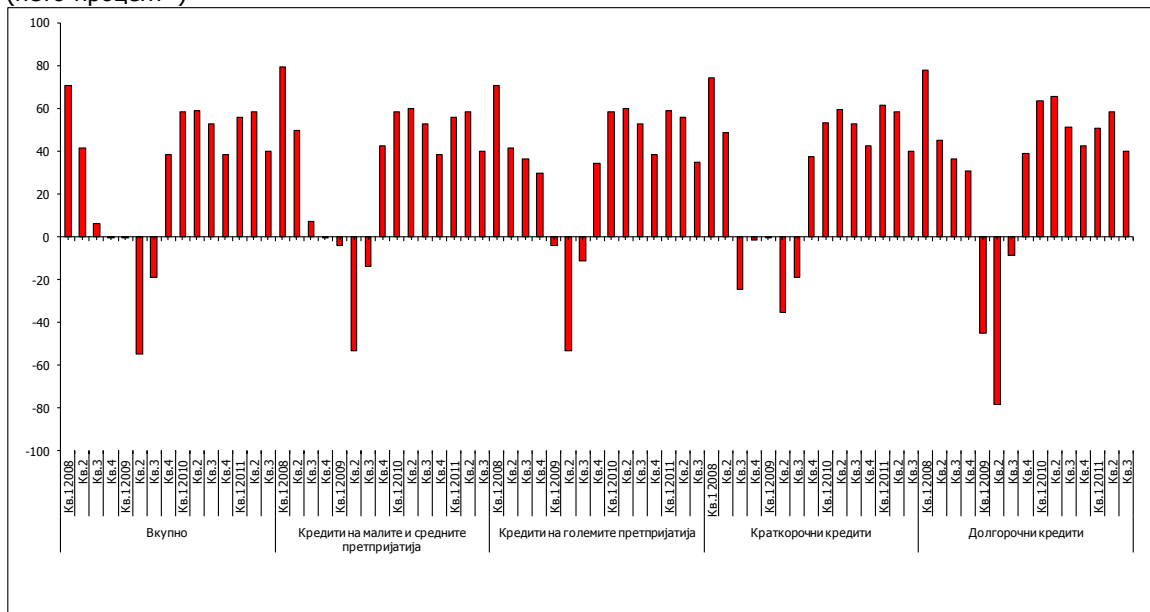
* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

Побарувачка на кредити

Во поглед на побарувачката, околу 50% од банките укажаа на зголемена побарувачка за корпоративни кредити, додека околу 42% од банките сметаат дека кредитната побарувачка во овој сегмент не се променила во текот на третото тримесечје. За разлика од оваа анкета, во претходната анкета поголем беше процентот на банките (околу 65%) коишто укажаа на зголемена побарувачка, наспроти една третина од банките коишто не укажаа на промени. На делумно намалена побарувачка, како и во претходната анкета, укажале само мал дел од банките (околу 9%).

Графикон 3

Промена на побарувачката на кредити од страна на претпријатијата
(нето-процент*)

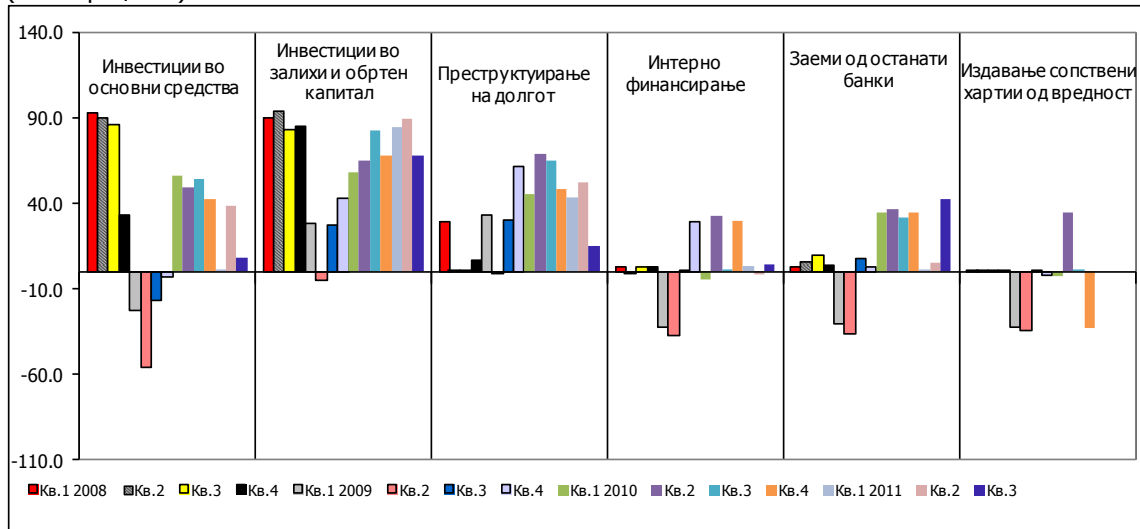

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

Во однос на факторите коишто влијаат врз побарувачката на корпоративните кредити, како фактор со стимулативно дејство врз кредитната побарувачка, банките ги посочија потребите за инвестиции во залихи и обртен капитал (околу 57%). Најголем дел од банките оценуваат дека останатите фактори од групите потреби од финансирање и употреба на алтернативно финансирање придонесуваат за непроменетост на побарувачката на претпријатијата.

Графикон 4

Фактори што предизвикуваат промена на побарувачката на кредити на корпоративниот сектор (нето-процент*)

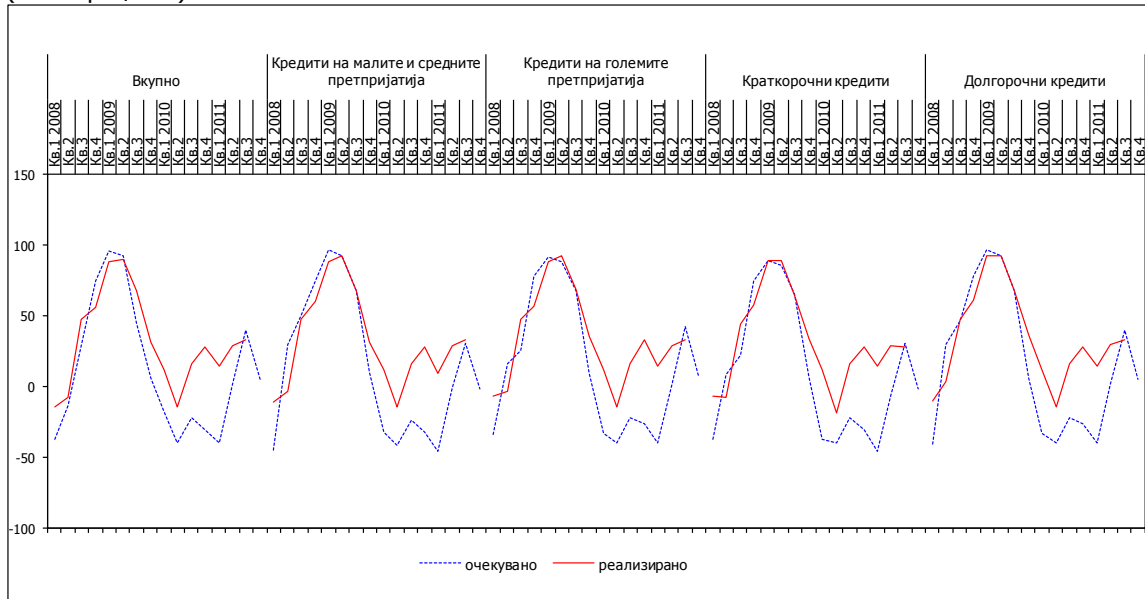
* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

Очекувања

Во однос на очекувањата на банките за движењето на кредитните услови во четвртото тримесечје, најголем дел од банките (околу 78%) не очекуваат промени на условите за кредитирање. Очекувања за заострување на кредитните услови пријавиле околу 10% од банките, што претставува намалување на процентот на банки со вакви очекувања, во споредба со претходната анкета (кога процентот изнесуваше околу 43%). Како резултат на поголемиот број банки коишто очекуваат непроменети кредитни услови, нето-процентите се променија од високо позитивни кон ниско позитивни вредности.

Графикон 5

Очекувања на банките за промена на условите на кредитирање на корпоративниот сектор
(нето-процент*)

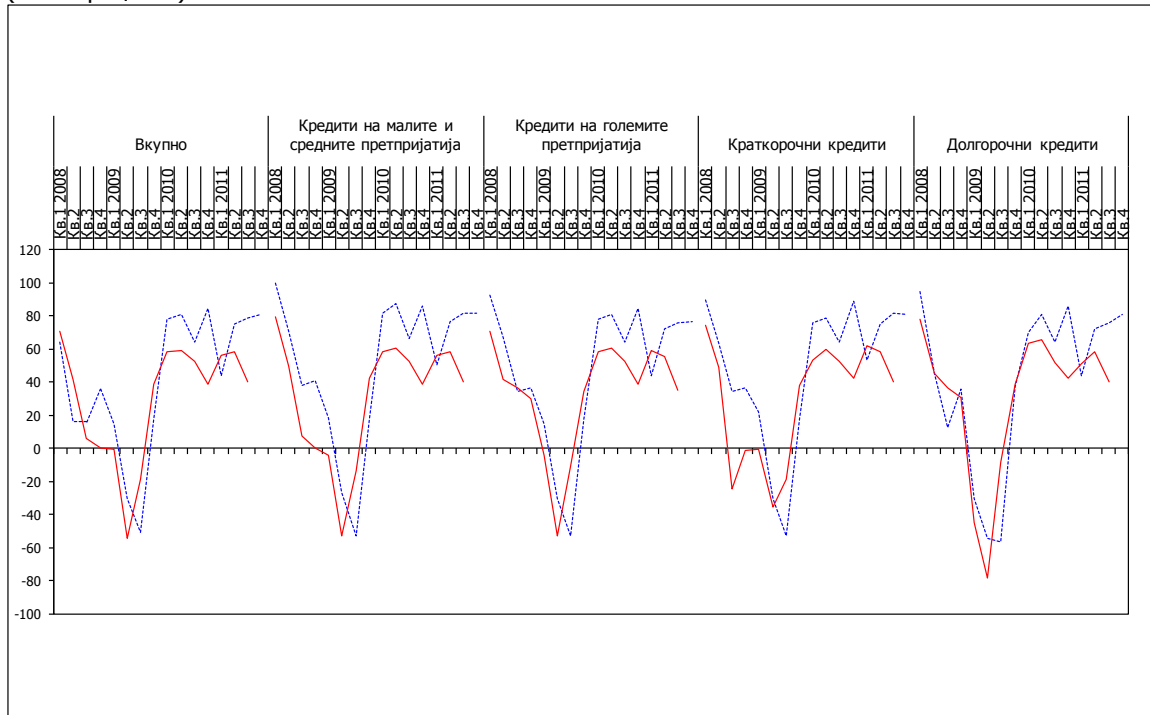

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“ и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

Кај побарувачката, како и во претходната анкета, најголем дел од банките (околу 81%) очекуваат зголемување на побарувачката за корпоративни кредити во наредните три месеци. Останатите 19% од банките не очекуваат промени во кредитната побарувачка. Како резултат на сличната распределба на одговорите, во споредба со претходната анкета, нето-процентите не забележаа позначителни промени.

Графикон 6

Очекувања на банките за промена на побарувачката за кредити од страна на корпоративниот сектор
(нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

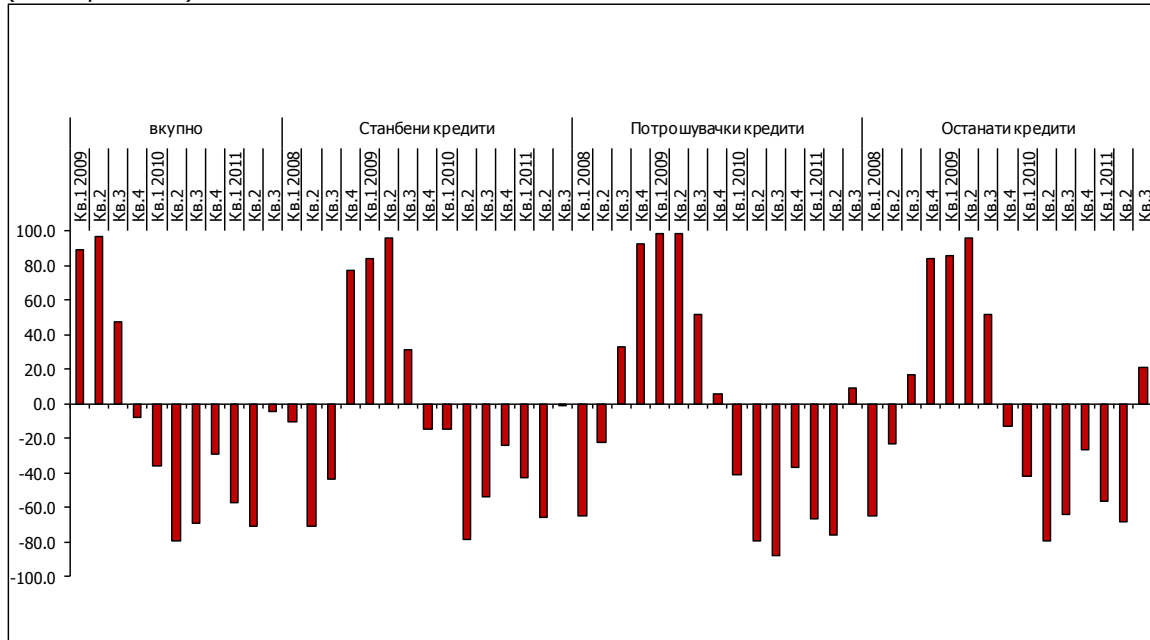
Кредити на населението

Услови на кредитирање

Во третото тримесечје на 2011 година, најголем процент од банките укажаа на непроменети кредитни услови за сите видови кредити насочени кон секторот „население“, наспроти претходната анкета во која најголем процент од банките укажаа на нивно олеснување. Така, речиси сите банки оценија дека условите за одобрување станбени кредити се непроменети, а кај потрошувачките и останатите кредити е забележан и процент на банки (околу 21%) којшто укажува на согледувања за заострени кредитни услови. Во споредба со очекувањата на банките за третиот квартал дадени во претходната анкета, остварувањата се речиси во иста насока, со исклучок на пријавеното заострување на условите кај потрошувачките и останатите кредити. Како резултат на поголемиот процент банки коишто укажале на непроменети кредитни услови, забележано е придвижување на нето-процентите од високо негативни вредности кон ниско негативни и позитивни вредности.

Графикон 7

Услови за кредитирање при одобрување кредити на населението
(нето-процент*)

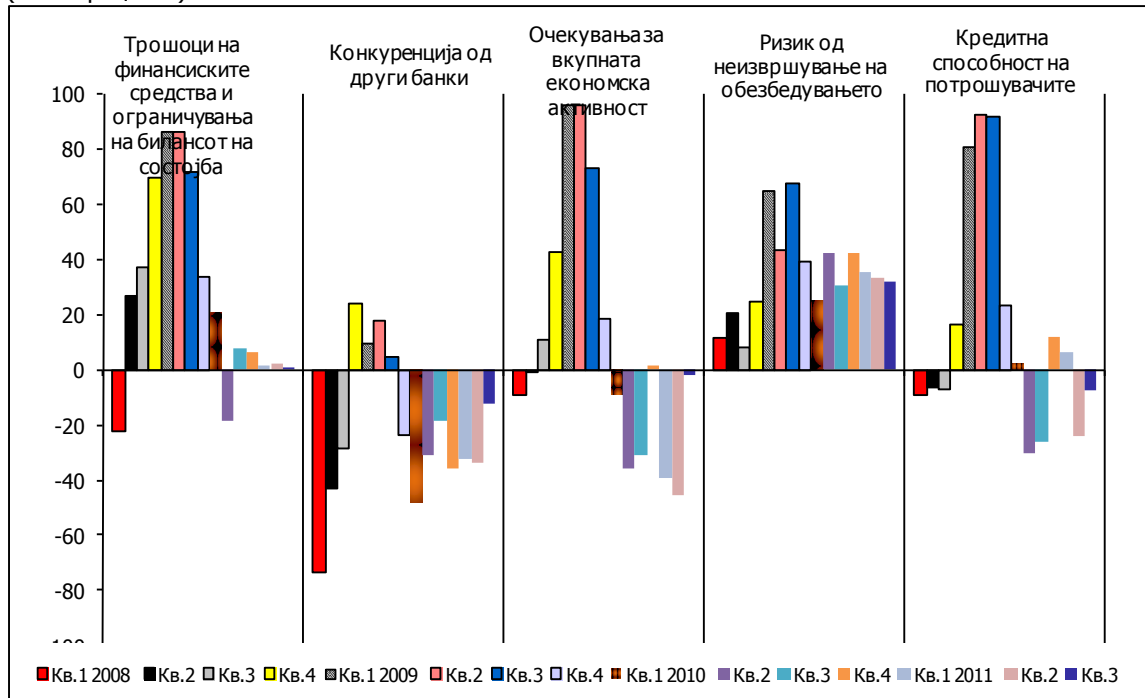
* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

Од аспект на поединечните услови за одобрување станбени кредити, речиси сите банки (99,7%) ја посочуваат каматната стапка на овие кредити како непроменета, за разлика од претходниот квартал кога околу една третина од банките ја посочија како делумно намалена. Во однос на останатите услови, речиси сите банки ги оцениле како непроменети, со исклучок на провизиите за коишто околу 21% од банките сметаат дека се делумно заострени (во претходната анкета, околу две третини од банките го оценија овој фактор како делумно олеснет).

Во однос на факторите коишто делуваат врз условите за одобрување станбени кредити, најголем дел од банките и во оваа анкета укажаа дека сите фактори придонесуваат за непроменетост на кредитните услови. Притоа, за разлика од претходната анкета, значително се намали процентот на банки коишто укажале на позитивно дејство на факторите конкуренција од други банки, очекувања за вкупната економска состојба и кредитната способност на потрошувачите, а за сметка на тоа зајакна процентот на банки коишто сметаат дека овие фактори имаат неутрално дејство. Околу една третина од банките и натаму посочуваат дека факторот ризик од неизвршување на обезбедувањето придонесува за заострување на кредитните услови.

Графикон 8

Фактори што предизвикуваат промена на условите за одобрување на станбените кредити
(нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

Во поглед на конкретните услови за одобрување потрошувачки кредити, резултатите од Анкетата укажуваат на определени промени во согледувањата на банките во поглед на каматната стапка. Така, наспроти согледувањата за главно намалена каматна стапка коишто преовладуваа во претходната анкета, во оваа анкета најголем процент од банките (61,3%) укажаа на непроменета камата, а околу 27,3% од банките укажаа на нејзино заострување. Некаматните приходи, за кои во претходната анкета околу две третини од банките посочија дека се олеснети, околу 21% од банките во оваа анкета ги согледуваат како заострени. Кај останатите кредитни услови, како и во претходната анкета, речиси сите банки укажале на непроменетост.

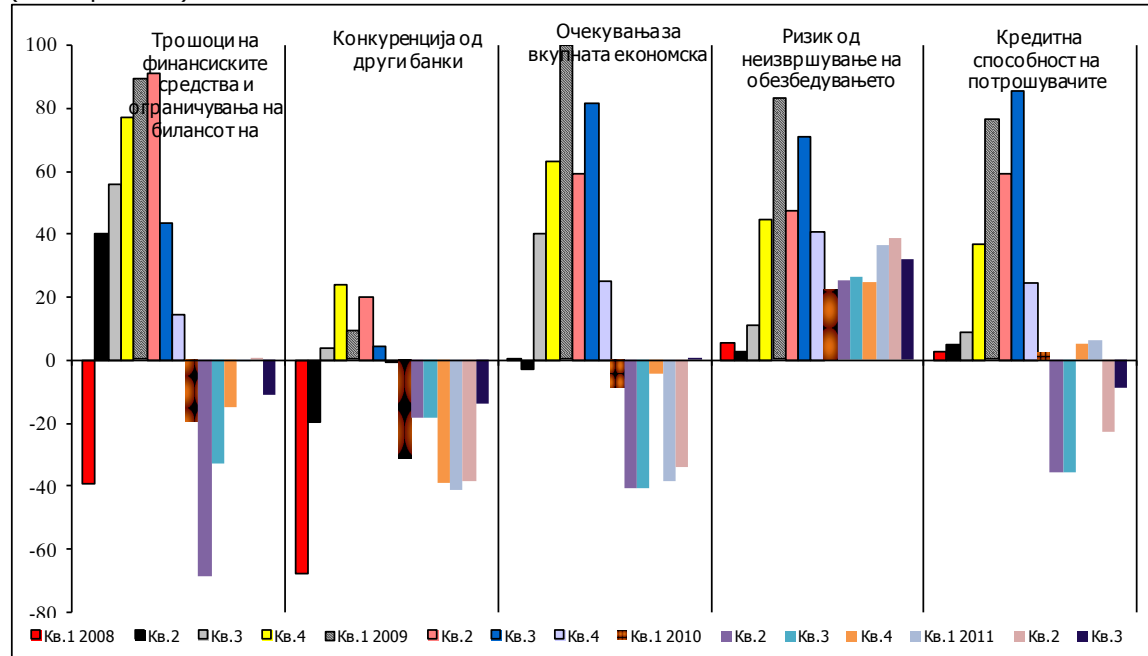
Што се однесува до факторите коишто делуваат врз условите за одобрување на потрошувачките кредити, забележано е дека тие главно придонесуваат кон непроменетост на кредитните услови. Во споредба со претходната анкета, поголеми поместувања во оваа насока се забележани кај очекувањата за вкупната економска активност, кредитната способност на потрошувачите и конкуренцијата од други банки, за кои околу 40% од банките во претходната анкета сметаа дека ќе имаат позитивно дејство, наспроти согледувањата на повеќе од 86% од банките за нивно неутрално дејство во оваа анкета. И понатаму, фактор за кој околу една третина од банките сметаат дека

придонесува за заострување на кредитните услови е ризикот од неизвршување на обезбедувањето.

Графикон 9

Фактори што предизвикуваат промена на условите за одобрување потрошувачки кредити

(нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

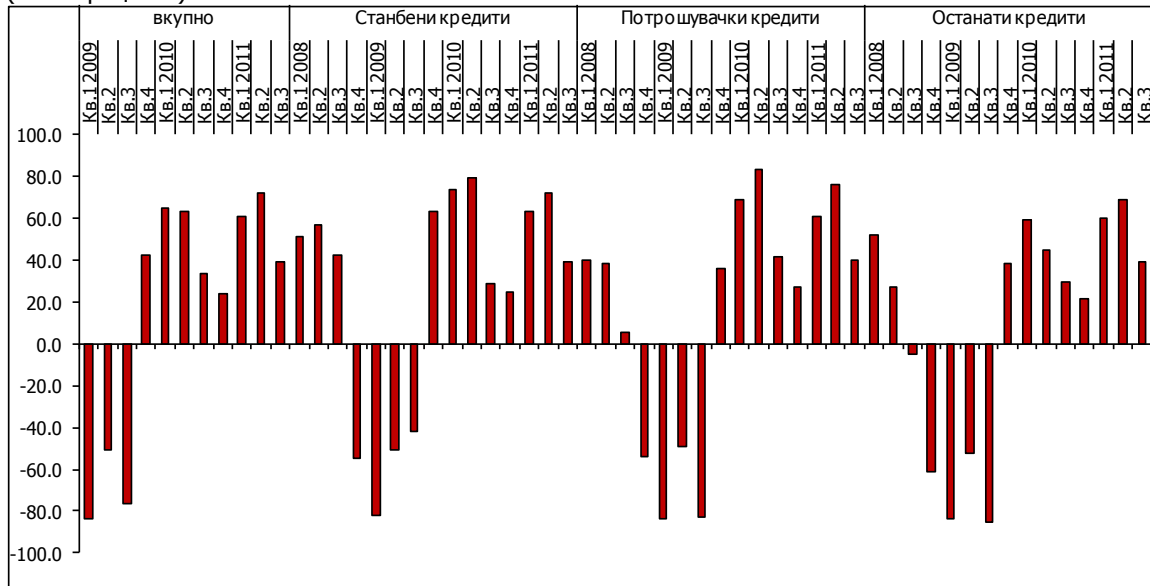
Од аспект на влијанието на монетарната политика врз каматните одлуки на банките во третото тримесечје на 2011 година, најголем дел од банките укажале дека монетарната политика незначително влијаела (42,8%), односно не влијаела (39,3%) врз каматните одлуки за одобрување кредити на населението. Притоа, еден дел од банките (околу 11%) укажуваат и на делумно влијание, за разлика од 0,9% од банките во претходната анкета.

Побарувачка на кредити

Во однос на кредитната побарувачка од страна на населението, резултатите од анкетата упатуваат на промена во согледувањата на банките во однос на претходната анкета, односно наместо растечка тие очекуваат во основа непроменета побарувачка за сите анализирани типови кредити. Така, кај сите видови кредити на населението, околу 61% од банките укажале на непроменетост, наспроти околу 70% од банките коишто во претходната анкета укажаа на раст на побарувачката.

Графикон 10

Промена на побарувачката на кредити од страна на населението
(нето-процент*)

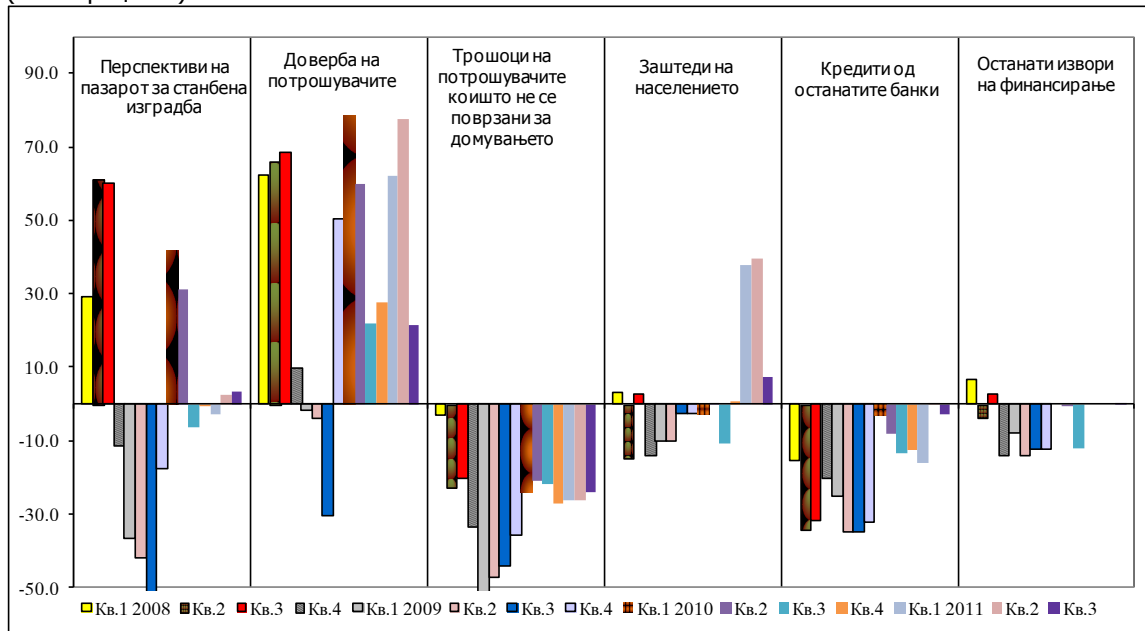

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

Кај факторите коишто ја условуваат побарувачката за станбени кредити, најголем дел од банките укажале на нивно неутрално дејство. И покрај тоа што дел од банките и понатаму го согледуваат факторот доверба на потрошувачите како фактор со стимулативно дејство, овој процент се намали (од 76% во претходната анкета на 21,6% во оваа анкета), а за сметка на тоа порасна процентот на банки коишто сметаат дека овој фактор има неутрално дејство. Од друга страна, како и во претходната анкета, околу 25% од банките укажаа на тоа дека трошоците на потрошувачите коишто не се поврзани со домувањето делумно придонесуваат кон намалување на кредитната побарувачка.

Графикон 11

Фактори што предизвикуваат промена на побарувачката на станбени кредити
(нето-процент*)

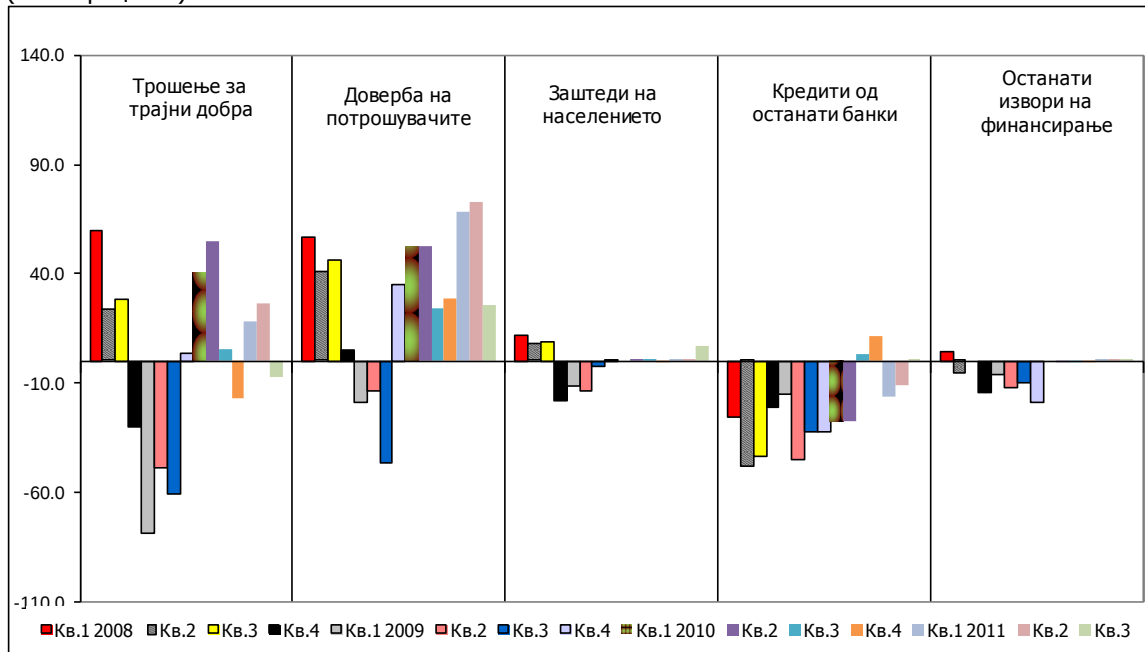

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

И кај факторите коишто ја условуваат побарувачката на потрошувачки кредити, најголемиот дел од банките укажале на нивно неутрално дејство, наспроти претходната анкета каде што поголемиот дел од одговорите на банките беа распределени помеѓу придонес на одделните фактори кон зголемување и непроменетост на побарувачката. Така, 56,9% и 69% од банките оцениле дека факторите потреба за трошење трајни добра и доверба на потрошувачите придонесуваат за непроменета побарувачка за потрошувачки кредити, наспроти 29,7% и 15,6%, соодветно во претходната анкета. Притоа, како и во претходната анкета, околу 25% оцениле дека првиот наведен фактор придонесува за намалување на побарувачката. Речиси сите банки, како и во претходната анкета, оцениле дека факторите од групата употреба на алтернативи за финансирање се фактори коишто главно придонесуваат за непроменета кредитна побарувачка.

Графикон 12

Фактори што предизвикуваат промена на побарувачката на потрошувачки кредити (нето-процент*)

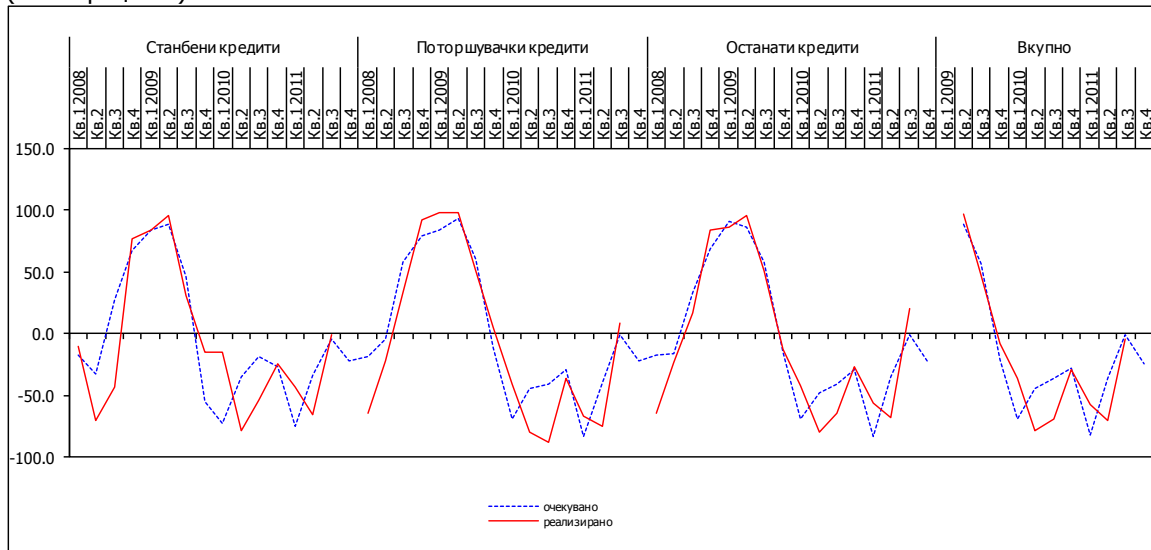
* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

Очекувања

Во поглед на очекувањата на банките за движењето на кредитните услови за населението во наредните три месеци, најголем дел од банките очекуваат дека ќе ги задржат условите непроменети. Притоа, околу 24% од банките очекуваат определено олеснување на кредитните услови, за разлика од претходната анкета кога речиси сите банки дадоа очекувања за непроменети кредитни услови. Како резултат на ваквите поместувања, забележано е зголемување на негативните нето-проценти кај сите видови кредити.

Графикон 13

Очекувања на банките за промена на условите за кредитирање на населението
(нето-процент*)

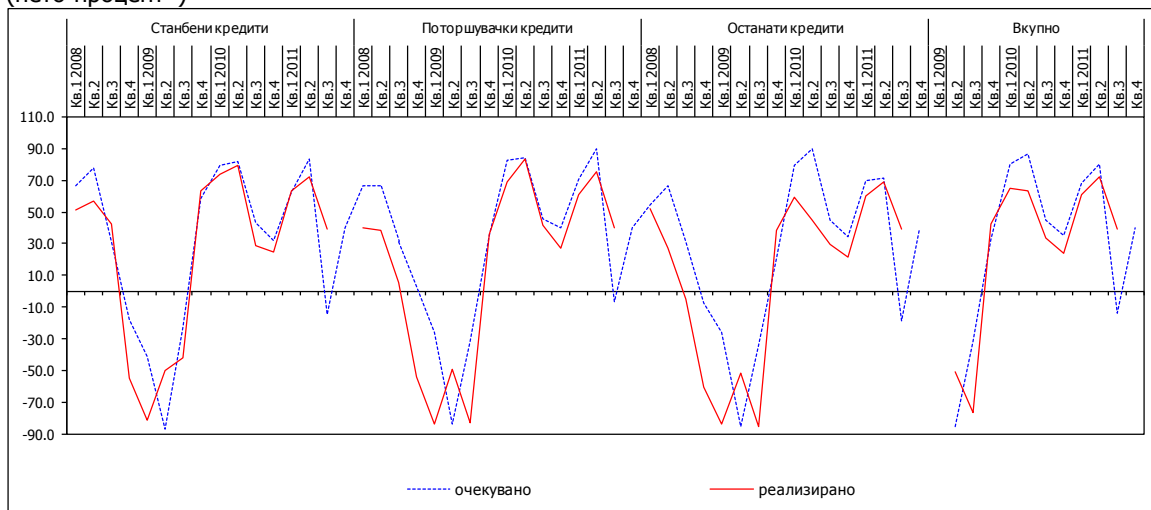

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“ и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

И кај побарувачката, очекувањата на најголем дел од банките (околу 60%) се таа да остане непроменета во наредните три месеци. Сепак, за разлика од претходната анкета, забележани се определени позитивни поместувања, односно очекувања за повторно зголемување на побарувачката. Така, околу 40% од банките очекуваат зголемена побарувачка од страна на населението, наспроти околу 7% во претходната анкета. Истовремено, очекувања за намалување на побарувачката не пријави ниту една банка.

Графикон 14

Очекувања на банките за промена на побарувачката на кредити од страна на населението
(нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

Резултати од индивидуалните прашања од Анкетата за кредитната активност на банките за третото тримесечје на 2011 година

I. Кредити на претпријатијата

1. Како се променети условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3
Значително се заострени										
Делумно се заострени	34.8	33.2	34.8	33.2	34.8	33.2	34.8	33.2	34.8	33.2
Во основа останаа непроменети	59.7	66.5	59.7	66.5	59.7	61.5	59.7	61.5	59.8	66.6
Делумно се олеснети	5.5	0.3	5.5	0.3	5.5	0.3	5.5	0.3	5.4	0.2
Значително се олеснети								5		
Неприменливо						5				
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	29.3	32.9	29.3	32.9	29.3	32.9	29.3	27.9	29.4	33
Број на банки коишто одговориле	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

2. Како влијаеја наведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 1 во колоната „вкупно“). Ве молиме оценете го придонесот за заострувањето или олеснувањето на кредитните стандарди користејќи ја следнава скала:

-- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање

- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање

0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање

+ = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.3
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба								
-Трошоци поврзани со капиталната позиција на Вашата банка		0.2	94.8			5.0	1.1	0.2
-Пристап на банката до пазарно финансирање (на пример, на пазарот на пари)			59.1	35.9		5.0	-4.5	-35.9
-Ликвидносната позиција на Вашата банка			95.0			5.0	-4.1	0
Б) Притисок од конкуренција								
-Конкуренција од другите банки			89.8	10.2			-7.1	-10.2
-Конкуренција од небанкарски сектор			95.0	0.0		5.0	-1.7	0.0
-Конкуренција од пазарното финансирање			61.8	33.2		5.0	-1.7	-33.2
В) Согледување за ризикот								
-Очекувања за вкупната економска активност		10.5	82.2	2.3	5.0		41.1	3.2
- Очекувања за перспективата на гранката на која припаѓа претпријатието и на перспективата на поединечните фирми	8.1	2.5	81.5	2.9	5.0		39.3	2.7
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето	2.7	12.8	79.5				50.1	15.5
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

3. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори при процената на кредитната способност на претпријатијата.

-- = потполно неважни

- = делумно важни

0 = важни

+ = многу важни

++ = исклучително важни

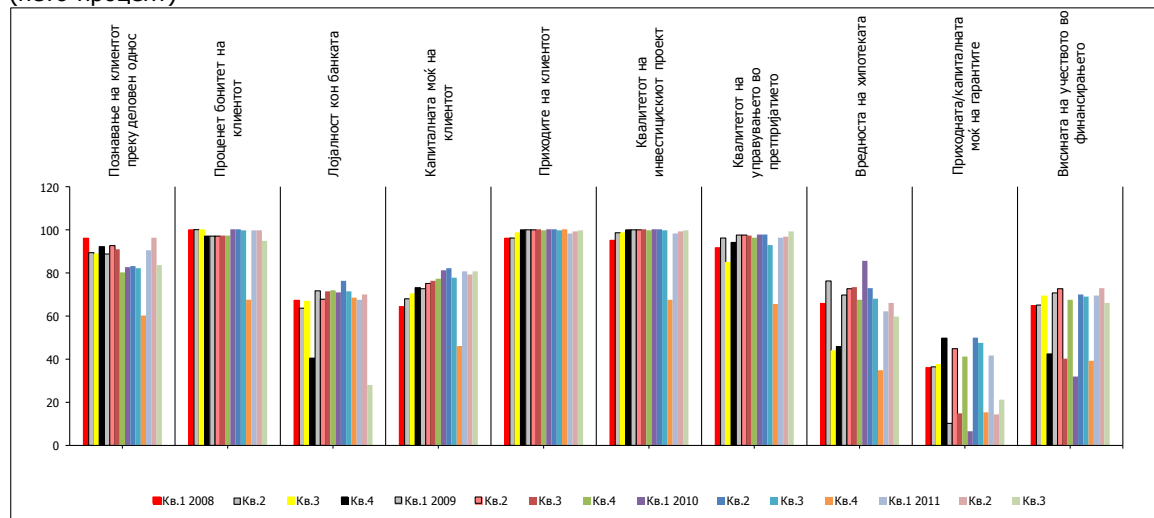
НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.3
Познавање на клиентот преку деловен однос		5.0	6.1	51.0	37.9		96.2	83.9
Проценет бонитет на клиентот			5.0	60.4	34.6		100.0	95.0
Лојалност кон банката		5.0	62.2	32.8	0.0		70.1	27.8
Капиталната моќ на клиентот			19.5	28.4	52.1		79.3	80.5
Приходите на клиентот			0.3	24.6	75.1		99	99.7
Квалитетот на инвестицискиот проект			0.3	44.0	55.7		99	99.7
Квалитетот на управувањето во претпријатието			0.5	32.3	67.2		96.8	99.5
Вредноста на хипотеката			40.1	19.7	40.2		66.3	59.9
Приходната/капиталната моќ на гарантите		0.2	78.7	9.4	11.7		14.4	20.9
Висината на учеството во финансирањето		5.2	23.5	31.4	39.9		73.0	66.1
Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“(исклучително важни) и „+“(многу важни) и збирот на „-“(делумно важни) и „--“(потполно неважни).

Графикон 15

Важноста на одделните фактори при процена на кредитната способност на претпријатијата
(нето-процент)

4. Како се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени

- = делумно се заострени

0 = во основа останаа непроменети

+ = делумно се олеснети

++ = значително се олеснети

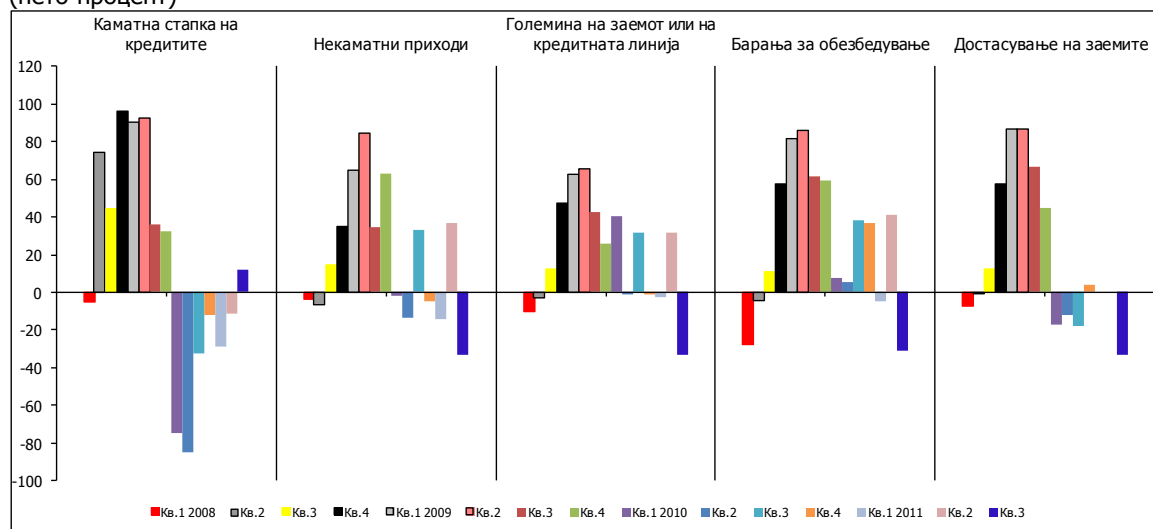
НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.3
А) Каматна стапка на кредитите		20.9	70.1	9.0			-11.2	11.9
Б) Останати услови и рокови								
-Некаматни приходи			66.8	33.2			37.0	-33.2
-Големина на заемот или на кредитната линија			66.8	33.2			31.8	-33.2
-Барања за обезбедување		6.9	54.9	38.2			40.8	-31.3
-Повраток на заеми			45.9	33.2				
-Достасување на заеми			66.8	33.2			0.0	-33.2
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

Графикон 16

Промена на условите за кредитирање на банките, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата (нето-процент)

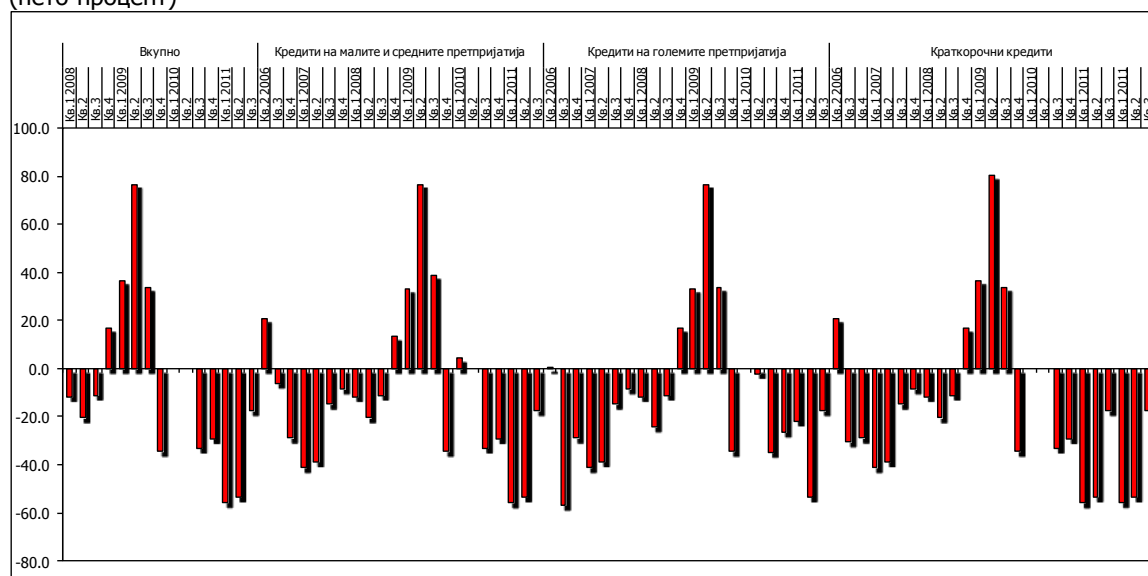
5. Какво влијание имаа промените во монетарната политика врз Вашата каматна политика (камати на новоодобрени кредити на претпријатијата) во последните три месеци?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3
Значително влијаеја						0				
Делумно влијаеја	28.7	23.7	27	26	28.7	23.7	28.7	26	28.7	23.7
Незначително влијаеја	18.2	53.9	19.9	56.6	18.2	53.9	18.2	56.6	18.2	58.9
Не влијаеја	53.1	17.4	53.1	17.4	53.1	17.4	53.1	17.4	53.1	17.4
Неприменливо		5				5				
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-53.1	-17.4	-53.1	-17.4	-53.1	-17.4	-53.1	-17.4	-53.1	-17.4
Број на банки коишто одговорише	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13

Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“.

Графикон 17

Влијание на промените во монетарната политика врз каматната политика (камати на новоодобрени кредити на претпријатијата) на банките (нето-процент)

6. Како се промени побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3
Значително е намалена										
Делумно е намалена	6.2	9	6.2	9.0	6.2	9	6.2	9.0	6.2	9
Во основа остана непроменета	29	41.8	29.0	41.8	31.8	42	29.0	41.8	29	41.8
Делумно е зголемена	64.6	16	64.6	16.0	61.8	10.8	64.6	8.3	64.6	16
Значително е зголемена		33.2		33.2		33.2		40.9		33.2
Неприменливо	0.2		0.2		0.2	5	0.2		0.2	
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	58.4	40.2	58.4	40.2	55.6	35.0	58.4	40.2	58.4	40.2
Број на банки коишто одговориле	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

7. Како влијаеја наведените фактори врз побарувачката на кредити од страна на претпријатијата (се однесува на одговорот на прашањето 6 во колоната „вкупно“).

Ве молиме оценете го секој фактор употребувајќи ја скалата:

-- = значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачка

0 = придонесува за непроменетост на побарувачката

+ = делумно придонесува за зголемување на побарувачката

++ = значително придонесува за повисока побарувачка

НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.3
А) Потребите од финансирање								
- Инвестиции во основни средства		4.7	82.2	13.1			38.6	8.4
-Инвестиции во залихи и обртен капитал		2.3	27.6	56.8	13.3		89.1	67.8
-Преструктурирање на долгот			59.5	14.6		25.9	52.0	14.6
Б) Употреба на алтернативно финансирање								
-Интерно финансирање		1.2	93.8		5.0		-1.4	3.8
-Заеми од останати банки		2.4	47.4	45.2		5.0	5.2	42.8
-Издавање сопствени хартии од вредност			64.6			35.4	0.0	0.0
Ве молиме наведете ги								
В) Останати фактори								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „--“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „-“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

8. Ве молиме наведете ги Вашите очекувања за начинот на промена на условите за кредитирање на Вашата банка во следните три месеци, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата.

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3
Значително ќе се заострат										
Делумно ќе се заострат	42.6	10.4	42.6	10.4	42.6	8.1	42.6	10.4	42.6	10.4
Во основа ќе останат непроменети	48.2	77.7	45.8	77.7	57.4	86.9	45.8	77.7	54.6	84.4
Делумно ќе се олеснат	3	5.2	11.6	11.9			11.6	6.9	2.8	5.2
Значително ќе се олеснат								5		
Неприменливо	6.3	6.7				5				
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	39.6	5.2	31.0	-1.5	42.6	8.1	31.0	-1.5	39.8	5.2
Број на банки коишто одговориле	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“, и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

9. Ве молиме наведете ги Вашите очекувања за начинот на промена на побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3
Значително ќе се намали										
Делумно ќе се намали										
Во основа ќе остане непроменета	21.1	18.8	18.7	18.7	23.9	18.8	18.7	18.8	23.9	18.8
Делумно ќе се зголеми	44.1	76.2	46.5	73.6	41.3	76.2	46.5	73.5	41.3	76.2
Значително ќе се зголеми	34.8	5	34.8	7.7	34.8		34.8	7.7	34.8	5
Неприменливо						5				
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	78.9	81.2	81.3	81.3	76.1	76.2	81.3	81.2	76.1	81.2
Број на банки коишто одговориле	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

Кредити на населението

10. Како се променети условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на населението во изминатите три месеци?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3
Значително се заострени								
Делумно се заострени		16.7				21.2		21.2
Во основа останаа непроменети	29.4	78.8	33.5	99.7	24	66.8	31.4	78
Делумно се олеснети	70.2	4.5	66.1	0.4	75.4	11.7	68.2	0.6
Значително се олеснети	0.3	0.1			0.4	0.4	0.4	
Неприменливо	0.1		0.4					
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-70.5	12.1	-66.1	-0.4	-75.8	9.1	-68.6	20.6
Број на банки коишто одговориле	13	13	13	13	13	13	13	13

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

11. Како влијаеја наведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во поглед на одобрувањето станбени кредити на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 10). Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за заострувањето или олеснувањето на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала:

--= значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање
 - = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање
 0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање
 + = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
 ++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
 НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.3
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба		0.2	94.5			5.4	2.1	0.2
Б) Притисок од конкуренција								
-Конкуренција од други банки		0.0	88.0	12.1			-33.6	-12.1
В) Согледувања за ризикот								
-Очекувања за вкупната економска активност			98.3	1.8			-45.6	-1.8
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето		31.9	63.2			5.0	33.6	31.9
-Кредитна способност на потрошувачите		3.0	86.4	10.7			-24.2	-7.7
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите).

12. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори, при процена на кредитната способност на населението.

-- = потполно неважни

- = делумно важни

0 = важни

+ = многу важни

++ = исклучително важни

НП = неприменливо

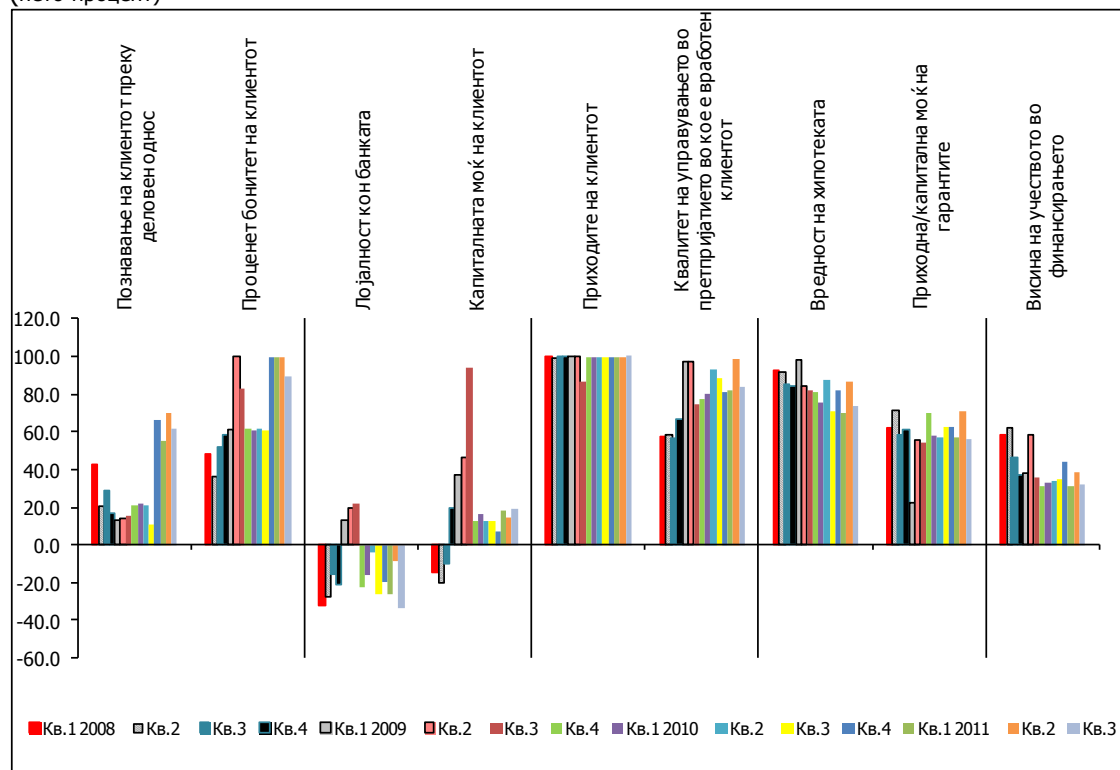
	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.3
Познавање на клиентот преку деловен однос		5.4	27.9	56.2	10.6		69.8	61.4
Проценет бонитет на клиентот		5.4		80.0	14.7		99.2	89.3
Лојалност кон банката		46.2	41.2	8.2	4.5		-8.6	-33.5
Капиталната моќ на клиентот		37.3	6.5	55.5	0.8		14.5	19.0
Приходите на клиентот				38.4	61.7		100.0	100.1
Квалитет на управувањето во претпријатието во кое е вработен клиентот			16.3	83.0	0.8		98.6	83.8
Вредност на хипотеката			26.7	27.7	45.7		86.3	73.4
Приходна/капитална моќ на гарантите			43.6	56.5			71.1	56.5
Висина на учеството во финансирањето		22.0	24.2	16.6	37.3		38.2	31.9
Останати фактори. Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (исклучително важни) и „+“ (многу важни) и збирот на „-“ (делумно важни) и „--“ (потполно неважни).

Графикон 18

Важноста на одделните фактори при процена на кредитната способност на населението

(нето-процент)

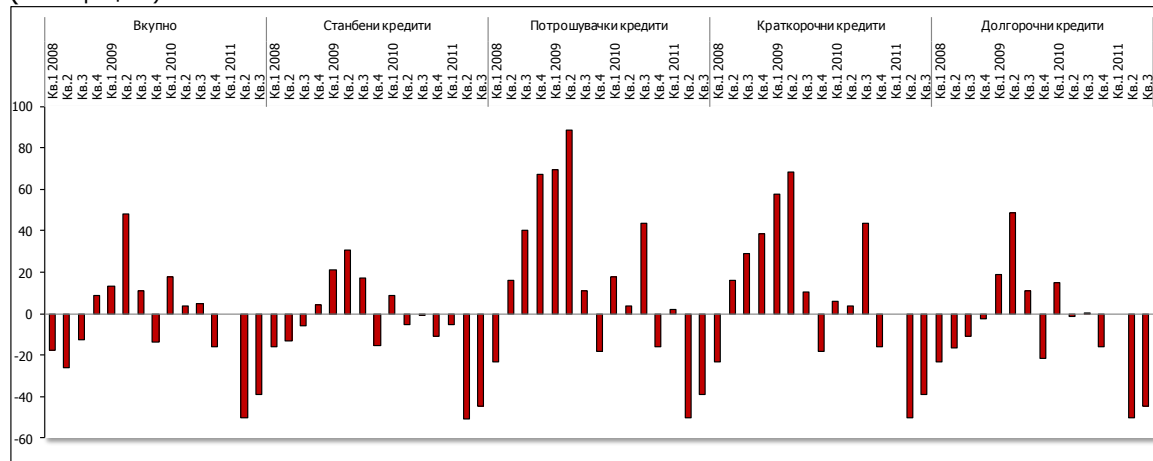
13. Какво влијание имаа промените во монетарната политика врз Вашата каматна политика (камати на новоодобрени кредити на населението) во последните три месеци?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3
Значително влијаеја	0.4	0.4		0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4
Делумно влијаеја	0.9	11.5	0.9	0.8	0.9	11.5	0.9	0.8	0.9	11.5
Незначително влијаеја	47.9	42.8	47.9	53.5	47.9	48.9	47.9	59.6	47.9	42.8
Не влијаеја	50.8	39.3	50.8	45.4	50.8	39.3	50.8	39.3	50.8	45.4
Неприменливо		6.1	0.4							
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-50.4	-38.9	-50.8	-45.0	-50.4	-38.9	-50.4	-38.9	-50.4	-45.0
Број на банки коишто одговориле	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13

Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“.

Графикон 19

Влијание на промените во монетарната политика врз каматната политика (камати на новоодобрени кредити на населението) на банките (нето-процент)

14. Како се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето станбени кредити на населението, во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени

- = делумно се заострени

0 = во основа останаа непроменети

+ = делумно се олеснети

++ = значително се олеснети

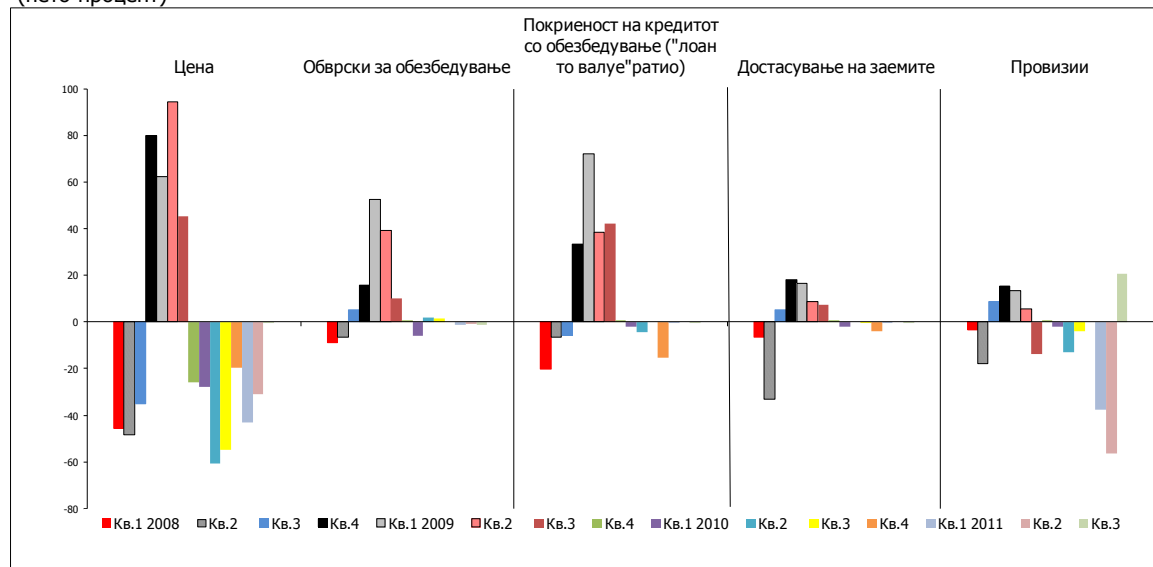
НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.3
А) Цена			99.7	0.4			-31.1	-0.4
Б) Останати услови								
-Обврски за обезбедување			98.9	1.2			-0.9	-1.2
-Покриеност на кредитот со обезбедување ("loan to value" ratio)			99.7	0.4			0.0	-0.4
-Достасување на заемите			99.7	0.4			0.0	-0.4
-Провизии		21.2	78.5	0.4			-56.3	20.8
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								0.0

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

Графикон 20

Насока на промената на условите на банките, од аспект на одобрувањето станбени кредити на населението (нето-процент)

15. Како влијаеја наведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во изминатите три месеци од аспект на одобрувањето потрошувачки кредити и останати кредити на населението (се однесува на одговорот на прашањето 10). Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за заострувањето или олеснувањето на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала:

-- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање

- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање

0 = во основа придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање

+ = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.3
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба		0.2	83.8	11.1		5.0	0.2	-10.9
Б) Притисок од конкуренција								
-Конкуренција од другите банки			86.2	13.9			-38.3	-13.9
В) Согледувања за ризикот								
-Очекувања за вкупната економска активност		0.8	98.9	0.4			-34.1	0.4
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето		32.7	62.0	0.4		5.0	38.9	32.3
- Кредитна способност на потрошувачите	0.8	1.8	86.4	11.1			-22.5	-8.5
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите).

16. Како се променети условите на Вашата банка за одобрување потрошувачки кредити и останати кредити на населението во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени

- = делумно се заострени

0 = во основа останаа непроменети

+ = делумно се олеснети

++ = значително се олеснети

НП = неприменливо

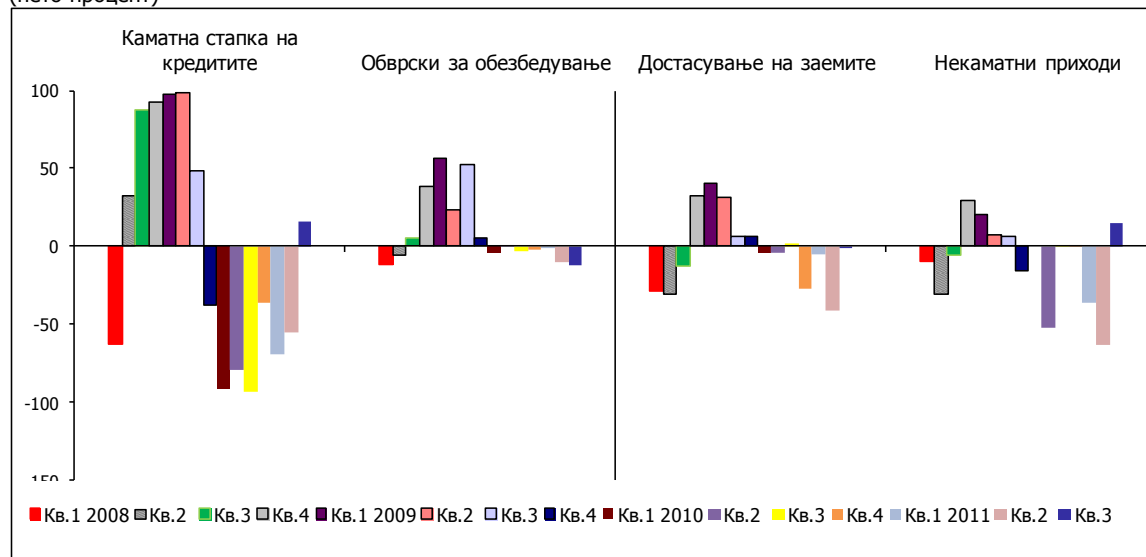
	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.3
А) Каматна стапка на кредитите		27.3	61.3	11.5			-55.1	15.8
Б) Останати услови								
-Обврски за обезбедување			88.0	12.1			-9.7	-12.1
-Достасување на заемите			99.7	0.4			-41.5	-0.4
-Некаматни приходи		21.2	72.8	6.1			-63.1	15.1
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

Графикон 21

Насока на промената на условите на банките, од аспект на одобрувањето потрошувачки кредити и останати кредити на населението

(нето-процент)

17. Како се промени побарувачката на кредити од страна на населението во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3
Значително е намалена								
Делумно е намалена								
Во основа остана непроменета	28.1	60.6	27.6	61	24.2	60	31.4	60.8
Делумно е зголемена	71.5	39.2	72	39.1	75	40	68.2	38.9
Значително е зголемена	0.3	0.3			0.4	0.4	0.4	0.4
Неприменливо	0.1	0.0	0.4					
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	71.8	39.5	72.0	39.1	75.8	40.1	68.6	39.3
Број на банки коишто одговориле	13	13	13	13	13	13	13	13

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

18. Како влијаеја наведените фактори на побарувачката на станбени кредити од страна на населението во изминатите три месеци (се однесува на прашањето 17). Ве молиме оценете го секој фактор посебно употребувајќи ја скалата:

-- = значително придонесува за намалување на побарувачката
 - = делумно придонесува за намалување на побарувачката
 0 = придонесува за непроменетост на побарувачката
 += делумно придонесува за зголемување на побарувачката
 ++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката
 НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.3
А) Потребности за финансирање								
- Перспективи на пазарот за станбена изградба	3.9		88.8	7.4			2.4	3.5
-Доверба на потрошувачите			73.5	21.6		5.0	77.7	21.6
-Трошоци на потрошувачите коишто не се поврзани за домувањето		25.1	68.8	1.2		5.0	-26.0	-23.9
Б) Употреба на алтернативно финансирање								
-Заштеди на населението			92.7	7.4			39.6	7.4
-Кредити од останатите банки		3.9	90.0	1.2		5.0	0.2	-2.7
- Останати извори на финансирање			94.7	0.4		5.0	0.0	0.4
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

19. Како влијаеја наведените фактори на побарувачката на потрошувачки и останати кредити од страна на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 17). Ве молиме оценете го секој фактор посебно употребувајќи ја скалата:

--= значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачката

0= придонесува за непроменетост на побарувачката

+ = делумно придонесува за зголемување на побарувачката

++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката

НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.3
А) Потребности за финансирање								
- Трошење за трајни добра како што се: автомобили, мебел и сл.		25.1	56.9	17.7	0.4		26.2	-7.0
-Доверба на потрошувачите			69.0	25.7	0.4	5.0	72.8	26.1
Б) Употреба на алтернативи за финансирање								
-Заштеди на населението			92.7	7.0	0.4		1.0	7.4
-Кредити од останати банки		4.7	85.3	4.7	0.4	5.0	-11.2	0.4
-Останати извори на финансирање			94.7		0.4	5.0	0.8	0.4
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесуваат за намалување на побарувачката).

20. Ве молиме наведете ги Вашите очекувања за начинот на промена на условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на населението во следните три месеци.

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3
Значително ќе се заострат								
Делумно ќе се заострат								4.3
Во основа ќе останат непроменети	98.5	74.2	95.8	78.5	98.9	77.9	99.4	69
Делумно ќе се олеснат	1.3	24.1	3.8	21.6	0.9	22.2	0.4	26.8
Значително ќе се олеснат	0.2	0.0	0.4		0.2		0.2	
Неприменливо								
Вкупно	100	98	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-1.5	-24.1	-4.2	-21.6	-1.1	-22.2	-0.6	-22.5
Број на банки коишто одговориле	13	13	13	13	13	13	13	13

21. Ве молиме назначете каква промена очекувате кај побарувачката на кредити од страна на населението во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3
Значително ќе се намали								
Делумно ќе се намали	22.0		22		22		22	
Во основа ќе остане непроменета	69.9	60.3	71	60	62.6	60	75.1	60.8
Делумно ќе се зголеми	7.7	18.4	6.6	18.9	15	18.7	2.5	17.9
Значително ќе се зголеми	0.4	21.4	0.4	21.2	0.4	21.4	0.4	21.4
Неприменливо								
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-13.9	39.8	-15.0	40.1	-6.6	40.1	-19.1	39.3
Број на банки коишто одговориле	13	13	13	13	13	13	13	13

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

Карактеристики на процесот на кредитирање во Вашата банка

Во следниве две табели се прикажани одговорите на банките на одделни конкретни прашања поврзани со процесот на одобрување кредити*.

Кредитирање на претпријатијата

Фактор/услов	1	2	3	4	5	0	
Број на години за кои се бараат финансиски извештаи	5.0	9.2	85.8				1) помалку од две; 2) две; 3) повеќе од две; 4) останато.
Фреквентност на посети на клиентите и на потенцијалните клиенти		1.3	98.7	33.2			1) никогаш; 2) понекогаш; 3) редовно; 4) останато.
Најчеста намена на одобрените кредити	62.0	95.0	38.4				1) основни средства; 2) обртни средства; 3) ликвидност; 4) останато.
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	71.7	69.4	33.2				1) помалку од два; 2) два; 3) повеќе од два; 4) останато.
Достапност на кредитите без залог	17.0	41.7		41.3			1) да; 2) не; 3) само рамковните; 4) останато.
Минимален број на гаранти	20.1	17.0				42.0	
Сооднос на приходите на гарантот и месечната отплата	6.9	5.4		66.8			1) помалку од една третина; 2) една третина; 3) повеќе од една третина; 4) останато.
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долгорочно кредитирање	27.6	10.5	75.3	33.2			1) да; 2) не; 3) за некои намени; 4) останато.
Кој ги одобрува кредитите до 100.000 евра?	33.2	70.5	33.2	48.5			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Кој ги одобрува кредитите од 100.000 евра до 500.000 евра?	33.2	62.8	40.9	51.2			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Кој ги одобрува кредитите над 500.000 евра?		24.8	42.9	51.3			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит	7.7	75.4	50.1	0.0			1) помалку од една седмица; 2) од една до две седмици; 3) повеќе од две седмици; 4) останато.
Колкав е просечниот период за реализација на хипотеките?	0.2	80.5	35.6	16.9			1) помалку од шест месеци; 2) од шест до дванаесет месеци; 3) од една до две години; 4) повеќе од две години; 5)

Кредитирање на населението*

Фактор/услов	1	2	3	4	5	0	
Дали бројот на месеци на постојано вработување на барателот на кредит е релевантен при одобрувањето на кредит?	6.1	94.0					1-не, 2-да,
Колку месеци вообичаено треба да биде вработен барателот на кредит во постојан работен однос?	47.3	52.8					1-до шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-од 1 година до две години, 4-над две години
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	30.4	37.1	0.4	37.3			1- помалку од два, 2-два, 3- повеќе од два, 4-останато
Достапност на кредитите без залог	89.5	10.6		10.7			1-да, 2-не, 3-само рамковните кредити, 4- останато
Минимален број на жиранти	22.3	37.3				44.8	
Сооднос на приходите на жирантот и месечната отплата*	18.9	85.6	6.1	4.5			1-помалку од една третина, 2-една третина, 3-повеќе од една третина, 4- останато
Автоматизирано одобрување кредити на населението	11.5	88.6					1-да, 2-не, 3-останато
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долгорочно кредитирање		79.7	20.4				1-да, 2-не, 3-за некои намени, 4-останато
Кој ги одобрува кредитите во вредност поголема од 20.000 евра?		67.9	11.1	46.8			1-управниот одбор, 2- кредитниот одбор, 3- управниот и кредитниот одбор, 4-останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит	31.6	54.1	25.1				1-помалку од една седмица, 2-една до две седмици, 3- повеќе од две седмици, 4- останато
Колку изнесува просечното времетраење на реализација на хипотекиите?	5.1	88.1	16.8				1-помалку од шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-една до две години, 4-повеќе од две години, 5-останато

* Некои банки одговориле со повеќе од еден одговор, а некои не одговориле на прашањата.